

АЛГОРИТМ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ ТА СКЛАДАННЯ КОНСПЕКТУ

Ростока Марина Львівна,
*молодший науковий співробітник лабораторії підручникотворення
для системи ПТО, аспірант лабораторії методик професійної освіти і
навчання Інституту ПТО НАПН України, викладач професійної
підготовки Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Київ)*

Люди перестають мислити, коли перестають читати
Дідро

***Знання тільки тоді знання, коли вони набуті
власною думкою, а не пам'яттю***
Л. М. Толстой

Підручник є головним джерелом знань з конкретної дисципліни, це книга (друкована чи електронна) призначена для самостійного засвоєння знань учнями.

Підручники (як електронні, так і друковані), мають спільні ознаки, а саме: навчальний матеріал викладається з певної галузі знань; цей матеріал освітлений на сучасному рівні досягнень науки і культури; матеріал у підручниках викладається системно, тобто текст є завершеним твором, що складається з багатьох елементів, які мають смислові відносини і зв'язки між собою та забезпечують цілісність навчальної книги (підручника).

Послідовність дій при роботі з підручником:

1. Ознайомитися зі структурою та тематичною побудовою джерела знань.
2. Звернути увагу на рекомендовану літературу.
3. Ознайомитись із глосарієм.
4. Самостійно проаналізувати потрібний для вивчення текст.
5. Зіставити новий матеріал з вивченим раніше.
6. Зробити висновки і узагальнення.
7. Скласти план опрацювання джерела.

8. Скласти конспект.

Конспект – це стисла форма письмового викладання тексту, але більш повна, ніж тези.

Основні вимоги до конспекту:

– конспект має бути змістовим, тобто відображати головну суть тексту;

– конспект повинен бути повним – насиченим безліччю інформації.

Послідовність дії при складанні конспекту:

1. Уважно прочитати параграф, статтю чи інший інформаційно-навчальний матеріал.
2. Визначити головну думку, закладену у текст автором.
3. Розподілити текст на логічно закінчені частини.
4. Подумати, про що йдеться у кожній частині. Виділити основне.
5. Виокремити особливо складні для вивчення місця та розібратись у суті прочитаного.
6. Записати коротко зміст кожної частини, включаючи формули, рівняння (за потрібне), та інше, відповідно до навчального предмета.

Таким чином, робота з підручником, та й взагалі з навчальною літературою, – це кропітка праця, коли треба виконувати не те, що хочеться, а те що потрібно. Те, чого не знаєш і не вмієш робити, швидко набридає, здається страшним і важким. Тому навчання – це тяжка, повсякденна праця, що вимагає постійної уваги і терплячості.

Увага – це вища форма психічної життєдіяльності людини. Саме наша увага стежить за працею і стоїть на варті здоров'я та безпеки всього організму, а втома людини проявляється насамперед втомою уваги. Опрацьовуючи підручник, потрібно враховувати результати дослідження Роберта Оуена (1771 р.), що через кожні 45—50 хвилин роботи, яка потребує напруженої уваги, людина має відпочивати,

робити перерву в 10—15 хв. (якщо продовжувати працювати, то через втому наступної години працездатність знижується вдвічі.

Отже, необхідність використовувати в навчальному процесі самостійну роботу учня з підручником не викликає сумніву. В цьому процесі виробляються навички самоосвітньої підготовки з використанням книги, розвивається вміння складати план, вибираючи головне з прочитаного, покращується розуміння й запам'ятовування змісту навчального матеріалу.